

Když dvě a dvě nejsou čtyři

Napsal Pavel Kábrt

Byl jsem ještě docela malý špunt, když mě rodiče vzali na výlet: Turnov, Jablonec, Liberec, Nový Bor. Náš rod pochází z Turnova. Pamatuji se, že v Liberci byla hustá mlha. Někdo v autobuse řekl: tady jsou často mlhy. Když jsme jeli zpátky, byla tam zas mlha. Moc rád jsem pozoroval řidiče autobusu, jak řadí rychlosti a točí volantem. Snažil jsem se to pochopit a zapamatovat si: levý pedál sešlápnout, ruční pákou dát rychlost, pak pedál pouštět a pomalu sešlapávat pravý. Moc jsem to nechápal, ale začínal tušit.

Věci mají svůj pevný řád

opakují se - je na ně spoleh'. Šlapání pedálů, mlhy, věci příjemné i nepříjemné. Den a noc. Když vyhodíme kámen vzhůru, padá pak dolů. Možná ještě poskočí. Jednou, dvakrát. A dost. Nepoletí výš a výš, nebude na zemi skákat dvě stě let. Nezmění se na dům tím, že časem přibere další skákající kameny. S tím nelze počítat. Také příroda má svůj řád. Řídí se určitými zákonitostmi. Ze semínka hrachu nevyroste mák a klisna neporodí kůzlátka. Má to svůj pevný řád. Ryby nelezou po stránkách a to, co nemá křídla, nelétá. Uvnitř tohoto řádu pozorujeme změny, variace, skákání, možnosti - volbu. Uvnitř řádu! Řidič občas zatočí volantem doprava, doleva a někdy jím netočí vůbec. Byl jsem nedávno v Liberci a žádná mlha tam nebyla. Aha, změna. Můj táta měl oči modré jako já. Byl ale vyšší než já a měl jiný tvar nosu. Ale jen jeden nos, dvě oči a čtyři končetiny, jako já. Neměl křídla, ani žábry, ani kloaku či tělo pokryté šupinami. Ani jeho táta, můj dědeček. Ani jeho táta, můj pradědeček. Ani jeho táta, můj prapradědeček, ani, ani,...moment, neučí se to jinak?

A pak jsem přišel do školy

Zase mě učili řád. Dvě a dvě jsou čtyři. Liberec leží na severu Čech a také se mu říkalo Reichenberg. Aha – změna, uvnitř řádu. To pěkné město je tam pořád, změna jména nezměnila jeho polohu. Je stále na severu Čech a už je to zas Liberec. Občas tu jsou mlhy, ale i ty patří k řádu. Je dobré s ním počítat. Když jsem řád někdy porušil, táta mi nasekal na zadek. Pochopil jsem, že nejvíc řád porušují lidé, příroda to tolik neumí. Ve škole mě učili znát řád, rozumět mu, umět ho používat a vážít si ho. *Ale také mě učili prapodivné věci.*

Divné to věci kdys', děly se na Zemi

Když se mluvilo o přítomnosti, tak se zdůrazňoval pevný řád. Zákonitosti, cyklicky se opakující děje, na které je možno matematicky přesně spoléhat, využívat je, kombinovat. Jakmile ale přišla řeč na minulost – tu v přírodě – řád byl hned pryč. A že prý kdysi ten úplně první táta mého dávného táty nebyl táta – ale jakýsi chlupatý, přhrbený a tupě zírající samec opočlověk. Lidi prý pochází z nelidí. A také prý kdysi ten první mák nevyrostl z máku. Jo a ptáci nejsou z ptáků, pokud to nevíte, a život vznikl jen tak sám od sebe z neživé hmoty – tedy jinak než vzniká dnes. Ryby kdysi lezly na souš tak dlouho, až začaly chodit – dnes už to nezkouší. Proč taky, když už chodí. A ty co plavou chodit nechtějí. Alespoň tak nějak se to učí.

Dnes známe řád přírody a víme, že život vzniká jen ze života. Ale kdysi dávno – učí škola v hodinách biologie - dvě a dvě nebyly čtyři. Jen tři celé devět. Do čtyřech se teprve vyvinuly za miliony let. Chemik a mikrobiolog profesor Pasteur by se divil. Ten po mnohaletých pokusech dospěl k závěru, že život v neživém prostředí nemůže vzniknout. Tehdy za svůj objev sklídl obrovský potlesk přítomných akademiků a vyhrál vypsanou odměnu. Bylo to roku 1864 v nabitém sále univerzity na Sorbonně v Paříži. Jen pět let poté, co kousek odtud přes kanál vychází kniha, která má tragicky změnit lidské dějiny. Tato kniha má popřít řád, vyvrátit profesora Pasteura, Mendela, Barranda, Einsteina. Je plná fantazií, omylů a nesmyslů. Jmenuje se: *On the Origin of Species*, autorem je amatér, nedouk a ješitný člověk Charles Darwin. Kniha *O vzniku druhů* zaujala lidi víc než sám autor očekával. Stala se hitem, lidé si ji zamilovali. Marx psal o ní nadšené dopisy a Hitler z ní čerpal inspiraci pro svůj boj s „nedovyvinutými lidskými rasami“. Stalin po jejím přečtení zavrhl víru v Boha. Čerpal z ní sílu k likvidaci špatných společenských tříd,

černokabátníků, reakcionářské inteligence a k budování nového, spravedlivého společenského řádu. Tento lepší řád je dnes už dobudován, špatné rasy se rychle dovyvinuly, darwinista Mao zkosil v Číně miliony lidí za kulturní revoluce - co tedy zbylo z Darwina? To nejlepší:

Méně než nic

A pevná víra ve vývoj, se kterou jsou problémy. Věda postupem času zjistila, že dvě a dvě byly vždycky čtyři. Že se to vyvíjet nemuselo. Přišla na to, že se Darwin spletl ve všem, co tvrdil. Opravdu, v přírodě přežívají silní i slabí, bacil přepere tygra a je tu furt, mrcha jedna. Vývoj nevyvoj - kdyby se aspoň v něco lepšího vyvinul a dal tak už pokoj. V těle se nehromadí kladné znaky získané během života a nevytvoří za čas nový orgán, jak fantazíroval Darwin. To už věda ví – Darwin neznal genetiku, jak by také, vždyť Mendel v té době teprve dělal své pokusy na hrachu. Embryo jistě neopakuje předchozí etapy svého vývoje a neprochází žádnými stadii ryby či plaza, jak zjistila embryologie, ale bohužel to ještě občas učí ve školách. Zkameněliny fakt ani trochu nepotvrzují evoluci, jak se obával už sám Darwin, a jak potvrdila paleontologie. Spíš potvrdily, že řád tu byl vždy a to, co je dnes, vyšlo také a jen z řádu. Že první táta mého táty byl vždy a pořád jen táta. Že plazi byli vždy jen plazy, ptáci ptáky a mák vždycky rostl z máku. Změna názvu neposunula Liberec ani o metr, stejně jako to nedokáže občasné mlhy. Rybám plácajícím se po souši nenarostou nožičky ani za bilión let a opice netouží zahrát si na klavíru Mozarta. Dvě a dvě byly čtyři i před milionem let. Také matematici prokázali Darwinovi, že jeho nápad je jen tragickou fantazií odporující počtu pravděpodobnosti. To jsme ale už v druhé polovině dvacátého století.

A co vědci, co škola, jak na to lidé? Špatné hypotézy přece zanikají!

Láska je láska, nezná mezí. Říká se, že je slepá, jako některá víra. Chce vidět i to, co není. Často neuznává ani řád, často *nenávidí* fakta. Jedna učitelka mi po přednášce o neudržitelnosti darwinismu řekla: a co bychom tedy měli děti učit, tak učíme alespoň tohle... Kdo si zamiloval Darwina, těžko mění svůj názor. Všechny argumenty pro vývoj, evoluci, padly, co zůstalo, je slepá víra v evoluci. Slepá láska k evoluci. Naděje, že přece jen ta evoluce tak nějak snad to, no, počkejme ještě...Zůstala zoufalá snaha dokázat, že nemožné se stalo možným. Že dvě a dvě sice byly, řekněme, víc než tři celé devět, ale přece jen o chloupek míň jak čtyři. Přece se tolik chytrých lidí nemůže mýlit. Možná tři celé, devět devět devět devět. Pak už ta jedna desetitisícina se snad nějak dovyvinula. A pro snazší uvěření do toho zamícháme možnost, že ten vývoj někdo trochu postrčil. Snad někdo z vesmíru...

Astronomové Hoyle a Wickramashinge přestali pod tíhou důkazů věřit v Darwina. Známým se stal jejich výrok, že spíš tornádo udělá na smetišti nový Boeing než by vznikl z neživé hmoty život. Říkají, že Zemi musel *někdo* bombardovat geny. Deštěm genů. Aby to neznělo moc naivně, má to krásný vědecký název: řízená panspermie. A co říkáte Vy? Taky zelení mužíčci nebo dešť genů? Nebude lepší schovat se pod deštník rozumu? Co takhle přestat vymýšlet nesmysly a přijmout pokorně tu nejpragmatictější možnost, která se nabízí, a kterou dnes přijímají tisíce vědců po celém světě? Že ten první táta byl ten nejlepší táta, stoprocentní táta. Ne tři celé devět táty. Že mák rostl vždy z máku a ryby jsou nejrady ve vodě. Že každý zákon má svého zákonodárce. Dům sám od sebe spadne, ale sám se nepostaví - ne, cihly to neumí. Ale pořádní zedníci, to je už o něčem jiném. A v chemii či biologii je to jinak? Jíme banány ne proto, že tu byly před miliony let banánové mutace, ale proto, že nás má někdo hodně rád.

Jak asi bude dlouho čekat než na to přijdeme? Možná někdo i začíná tušit. Jako já, když jsem byl ještě malý špunt a jel do Liberce a pozoroval řidiče, jak točí volantem. Dnes vím, že změny nevytvoří řád. Výjimka sice může potvrdit pravidlo, ale bez pravidla a řádu by **neexistovala!** Z čeho by asi byla výjimkou, kdyby nepředcházela řád?

***Jste-li výjimkou mezi těmi, které tyto věci nezajímají, můžete mi napsat:
Pavel Kábrt, V Humnech 210/14, 193 00 Praha 9***